

Kommunstyrelsen

Medborgarförslag om att inrätta en tjänst som rådgivare inom biologisk mångfald

Inkom den 14 februari 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar att intentionerna i medborgarförslaget är goda och att vi på olika sätt ska fortsätta vårt arbete för den biologiska mångfalden både som kommun, Nackabo, och ideell samt privat sektor. En särskild rådgivningstjänst för biologisk mångfald är inte aktuell.

Medborgarförslaget är därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag inkom till Nacka 14 februari 2023. Medborgarförslaget handlar om att Nacka bör inrätta en tjänst som rådgivare inom biologisk mångfald. I Trollhättans kommun har en tjänst som biologisk rådgivare inrättats.

Medborgarförslagets intentioner är goda. Kommunen, Nackaborna samt ideell och privat sektor bör på olika sätt arbeta vidare för att gynna den biologiska mångfalden. Att inrätta en särskild tjänst som rådgivare inom biologisk mångfald är dock inte aktuellt idag då både kommunen och andra aktörer redan arbetar med frågan.

Förslagen i medborgarförslaget

Ett medborgarförslag inkom till Nacka 14 februari 2023. Medborgarförslaget handlar om att Nacka bör inrätta en tjänst som rådgivare inom biologisk mångfald. Medborgarna menar att biologisk mångfald är en förutsättning för ett gott liv på jorden för oss människor. I dagsläget går trenden åt fel håll, menar medborgarna, då mångfalden och artrikedomen minskar. Rådgivning kring naturfrågor och biologisk mångfald borde vara lika efterfrågat som energirådgivning är idag.

I Trollhättans kommun har en tjänst som biologisk rådgivare inrättats. De har även haft uppskattade utbildningar inom området för stora grupper personal, något Nacka också skulle kunna ordna. Liksom rådgivning och utbildning till allmänheten. Medborgarna menar att det vore därför mycket värdefullt om även Nacka kunde inrätta en sådan tjänst.

Enhetens utredning och bedömning

FN:s panel för biologisk mångfald (IPBES) beskrev 2018 hur förlusten av biologisk mångfald är ett lika stort hot mot människan som klimatförändringarna. Klimatförändringar ger försämrade livsmiljöer för olika växter och djur och påverkar biologisk mångfald negativt. Biologisk mångfald bidrar till att ta upp koldioxid och är därför centralt för att minska den globala uppvärmningen. Att bevara natur, tillsammans med andra naturbaserade lösningar, kan bidra med en betydande del av den globala utsläppsminskning som behövs för att nå Parisavtalets mål. Detta är något som kommunen arbetar med bland annat enligt program för klimatanpassning samt i skötseln av kommunens marker. På några platser i Nacka där förutsättningarna för ängsmark finns, infördes exempelvis sommaren 2021 ängsskötsel. Det betyder att gräset endast slås en gång per år, och att gräset kommunen klippt får ligga kvar i ungefär en vecka så att alla fröer ska hinna falla till marken innan det tas bort. En äng kan innehålla upp till 50 arter per kvadratmeter. Att därför vårda och ta hand om ängar är en insats som stärker den biologiska mångfalden.

Forskning visar att urbana trädgårdar har potential att fungera som multifunktionella miljöer, men för att nå deras fulla potential måste både trädgårdsägare och kommunen förändra hur man planerar, utvecklar och sköter dem.¹ Växtligheten i trädgården bidrar även till fler biotoper i trädgården med högre motståndskraft mot störningar. Växterna kan också minska risken för erosion och skapa mer gynnsamt mikroklimat samtidigt som de bidrar med skugga och höjer infiltrationsgraden av vatten. Genom att ytterligare öka mångfalden i planteringarna i trädgårdar och genom att odla växter som ger utmärkta miljöfördelar kan trädgårdar på sikt stärka sin roll i att skydda oss mot miljöhot och klimatförändring.² Dessutom visar en kartläggning³ från 2022 att om Sveriges villaägare använder 10 procent av sin tomt till att främja biologisk mångfald skapar de gemensamt en skyddad naturyta som är större än 24 av landets 30 nationalparker. Enligt kartläggningen skulle en ökad biologisk mångfald i trädgårdarna skapa så kallade gröna korridorer, som sammanbinder naturområden och underlättar för arter att förflytta sig mellan lämpliga livsmiljöer.

Rådgivning kring biologisk mångfald

Yrkestiteln som rådgivare inom biologisk mångfald finns i Trollhättans kommun sedan hösten 2022. Rådgivningsfunktionen i Trollhättan är en del i ett treårigt projekt och

¹ [Urbana trädgårdar viktiga för den biologiska mångfalden – om de sköts rätt och inte är för små | Centrum för miljö- och klimatvetenskap \(CEC\) \(lu.se\)](#)

² [rst_tradgardens_klimatnytta-2023.pdf \(svensktradgard.se\)](#)

³ [Ny kartläggning visar: Svenskarnas trädgårdar kan ge stort bidrag till biologisk mångfald | Länsförsäkringar Fastighetsförmedling \(tt.se\)](#)

finansieras delvis med statliga medel. Rådgivaren i Trollhättan planerar för cirka 30 rådgivningar innan sommarsemestern. Därutöver har rådgivaren även träffat ett par kolonilotts- och bostadsrättsföreningar för rådgivning kopplat till biologisk mångfald. Utöver rådgivningstillfällen genomför även rådgivaren föreläsningar till allmänhet, bolag och andra organisationer.

Trots att rådgivningsfunktionen är unik i Trollhättan kommun sker även informationsspridning och arbete av andra aktörer i samhället. Den privata och ideella sektorn informerar, guidar och ger råd kring hur man kan gynna den biologiska mångfalden, exempelvis i sin trädgård. Som ett exempel gav Nacka kommun ut kommunens miljöpris till företaget Livfulla trädgårdar, 2021, för sitt arbete för att upplysa och främja den biologiska mångfalden i trädgårdar och urbana miljöer. Ett exempel från den ideella sidan är projektet Rikare trädgård som är ett samarbete mellan naturorganisationer och odlingsföreningar med målet att visa hur enkelt och viktigt det är att skapa en rikare trädgård och att samla all denna information på samma plats.⁴ I kommunen finns också kommunekologer som företräder naturvården i planprocesser, genomför utredningar och hanterar remisser, driver naturvårds- och friluftspjrojekt, deltar i upphandlingar samt bildar naturreservat.

Medborgarförslagets intentioner är goda. Arbetet med att gynna den biologiska mångfalden behöver göras både av Nacka kommun, av Nackaborna men även ideell och privat sektor. Att inrätta en särskild tjänst som rådgivare inom biologisk mångfald är dock inte aktuellt idag då kommunen ser att frågorna redan lyfts av andra aktörer och på andra sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Allt miljöarbete leder till minskad negativ påverkan på barn och bättre förutsättningar för deras framtid och är således positivt för barnen.

Bilagor

Bilaga 1. Medborgarförslaget

Charlotte Persson
Miljö- och klimatdirektör samt t.f Miljöchef
Miljöenheten

Anastasja Stengred
Miljösamordnare/-strateg
Miljöenheten

⁴ www.rikaretradgard.se/